

Verslag lezing 'Het koloniale verleden van Nederland' - 14 mei

Op woensdagmiddag 14 mei heeft Martin van der Weerden een lezing gehouden over **“Het koloniale verleden van Nederland”: bewonderd, verguisd en een poging tot een zakelijke benadering.**

Martin is geschiedenis leraar aan het Bernardinuscollege in Heerlen geweest en nu met pensioen.

In vroegere eeuwen werden weinig grote zeereizen gemaakt vanwege de echte en vermeende gevaren. Men dacht bijvoorbeeld dat de aarde plat was en je er dus vanaf kon vallen. Dus bleef men liever thuis.

In de 16^e en 17^e eeuw werd de kennis van de wereld enorm vergroot en begon vanuit Europa de opbouw van uitgestrekte koloniale rijken. De kleine Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden liep hierin een tijd voorop. In onze nationale geschiedschrijving wordt dit de Gouden Eeuw genoemd. Hoe is dit te verklaren en wat werd er allemaal bereikt?

Vanaf de 18^e eeuw streefden de Engelsen en Fransen ons op koloniaal gebied voorbij. Desondanks bleven tot ongeveer 1950 belangrijke gebieden Nederlands. De Nederlandse invloed bleef

belangrijk, bijvoorbeeld bij het ontstaan van de Verenigde Staten. (Nederlanders, onder leiding van Peter Stuyvesant, hebben Nieuw-Amsterdam, het huidige New York gesticht!)

In Nederland heeft het kolonialisme grote gevolgen gehad voor onze economie, onze infrastructuur en onze cultuur. Een apart onderwerp vormt de invloed van het kolonialisme op de ontwikkeling van de steenkolenmijnbouw in Limburg.

Nederland heeft geen koloniën meer, maar onze bevolkingssamenstelling, onze politiek en onze menukaart vertonen er nog steeds de sporen van.

Verslag

Beginnend bij Limburg dat evenals Sumatra, Java, Bali ook als kolonie van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden behoorde en werd/wordt bestuurd door een gouverneur. Misschien komt de benaming van “kolonie” voor de mijnwerkerswijken hier ook vandaan?

Via de Middeleeuwen – de aarde is niet vlak maar bol – de “Grote Ontdekkingen” door Columbus en Portugezen vertelt Martin over de 5 grote zeemachten die in 30 jaar alle grote werelddelen ontdekken. Hoe in 1588

Spanje zijn wereldmacht verloor en Johan van Oldenbarnevelt in 1602 de VOC stichtte. Amsterdam werd het centrum van de wereldeconomie.

Hoe de Hollanders als enig land een handelspost in Japan hadden van 1641 – 1859 : Decima geheten en hoe Pieter Pietersz Heijn de Spaanse zilvervloeten veroverde.

Rond 1800 kwam er een einde aan het Nederlands kolonialisme doordat de Bataafse Republiek ondergeschikt was geraakt aan Napoleon.

De onafhankelijkheidsstrijd van Indonesië later; het aftreden van

koningin Wilhelmina die geen koningin wilde zijn van Nederland zonder Indonesië en de zelfstandigheid van dit land markeert het einde van de koloniale tijd. De literatuur laat zien dat er een zekere heimwee is naar deze Indonesische periode.

Deze lezing werd bijgewoond door ruim 40 leden van het Vrouwengilde Heerlen en er werd zeer aandachtig geluisterd.

